

Saygıdeğer okur,

Enstitümüzün yılda iki kez okuyucularına sunduğu Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi'nin 2026 yılı ilk sayısını, vefatı nedeniyle aramızdan ayrılan değerli hocamız **Doç. Dr. Muhammet Şen**'in Anısına yayımlamak bizim için onur kaynağı olmuştur. Kırım üzerine yaptığı incelemelerle tanınan Şen, akademik hayatı boyunca Osmanlı-Rus ilişkileri, Kırım Hanlığı tarihi, 17. yüzyıl askerî ve diplomatik ilişkileri, Rusya'nın Karadeniz ve Kırım politikaları ile Türkistan coğrafyasının Rus idaresi altındaki dönüşümü üzerine özgün ve nitelikli çalışmalar yapmıştır. Güler yüzü, alçakgönüllü ve paylaşımcı kişiliği ile sevilen bir çalışma arkadaşımız olan Şen, çalışma alanına yaptığı katkılarla doğrudan ya da dolaylı bir şekilde yolları kendisiyle kesişen bilim insanlarına ve bu yolda ilerlemek isteyen öğrencilere yol gösterici eserler bırakmıştır. Kendisini saygı, minnet ve özlemle anıyoruz...

Dergimizin bu sayısını **Doç. Dr. Muhammet Şen**'in Anısına “Kırım Özel Sayısı” olarak yayımlama arzusuyla yola çıkmıştık. Ancak, Şen'in sadece kendi bilim alanında değil, diğer alanlardaki akademisyen ve araştırmacılarla kurduğu dostça ilişkiler nedeniyle Kırım dışı pek çok yazı geldiği için bu sayıyı “Kırım Özel Sayısı” olarak değil, **Doç. Dr. Muhammet Şen**'in Anısına çıkardık.

Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi'nin bu sayısında, sosyal bilimlerin farklı disiplinlerinden on iki araştırma makalesi ve bir kitap tanıtımı ile sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Bu sayının ilk makalesinde Alper Atıcı, İngiliz işgaline karşı Mudanya'da ilk direnişi başlatan Şükrü Çavuş ve ilçenin kurtuluşunda şehit düşen dokuz yerel milisin anısına inşa edilen Mudanya Şükrü Çavuş ve Şehitler Anıtı'nı, mimari özellikleri, bezeme programı, kitabe, malzeme ve teknik özellikleri açısından ele almaktadır. Harun Ayaydın ve Arzu Sema Ertane Baydar, 1944 Sürgünü'nün yarattığı derin etkileri Kırım Tatar şairlerinin şiirlerine yansımaları konu edinmiş; Kenan Azılı ve Ferdi Güzel ise Türk dili alanlarında tespit edilen bazı örneklerden hareketle, isim kök veya gövdelerinin iyelik ve bulunma durum ekleriyle çekimlenmiş dilbilgisel yapıların sürekliliğini değerlendirmiştir.

Aida Babutcu, Balkan Türk edebiyatının Romanya sahasındaki önemli bir kadın şairi olan Hayat Memiş'in edebî dünyasını aktarırken; Şima Doğan Balcı Hakas eğitim ve kültür tarihinin önemli isimlerinden biri olan Ananiy Timofeyeviç Kazanakov'un hayatını, eğitim faaliyetlerini ve eserlerini ele almıştır. Muharrem Feratan, Kırım Tatar halk dansları ile Anadolu zeybek dansları arasındaki tarihsel ve kültürel etkileşimini incelemiştir.

Engin Gökçür, Van ili ağızlarındaki morfolojik dil özelliklerinin Azerbaycan Türkçesinin standart ve ağız formlarıyla olan yapısal benzerliklerini

değerlendirmiştir. Özgür Gülbudak, Puck Dergisinde 1877-1911 yılları arasında yayımlanan Osmanlı temalı karikatürler üzerinden Amerikan basınının Osmanlı Devleti'ne yönelik bakış açısını ele alırken; bu çalışmayı Seyid Muhammed Taki Hüseyini'nin Kırım ile Osmanlı ilmî merkezleri arasındaki etkileşimi, Mevlânâ Kırîmî'nin hayatı, eserleri ve istinsah faaliyetleri üzerinden incelediği makalesi takip etmektedir.

Ayben Kayın, makalesinde Selçuk Üniversitesi Müzesinde bulunan Osmanlı Dönemi lülelerini malzeme, form ve süsleme özelliklerine göre incelemiştir; Ayvaz Morkoç, İsmail Gaspıralı'nın kadın anlayışını tarihî, fikrî ve kültürel şartlar bağlamında ele almıştır. Yağmur Özçetin ise çalışmasını Saha (Yakut) süreli yayını Çolbon Dergisinin ilk sayısında yayımlanan hikâyelerde /I/ sesinin imlâsı üzerine hazırlamıştır.

Bu sayıda ayrıca Gökçe Emeç Yücesoy tarafından hazırlanan “İstanköy-Yunanistan Türklerinin Geçiş Ritüelleri” adlı çalışmanın tanıtımı Fatma Kürkan tarafından yapılmıştır.

Okuyucularımıza keyifli okumalar diler; bu sayının hazırlanmasında katkı sunan tüm yazarlara ve titiz değerlendirmeleriyle dergimize destek veren tüm hakemlere teşekkür ederiz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle...

Editör
Aygül UÇAR
Haziran 2026, İzmir